

L'APRENENTATGE ESCOLAR DE LA LLENGUA I LES SEVES DIFICULTATS

Prof. Mireia ROM
Curs 1999 - 2000

23318

Presentació i Objectius

Aquesta assignatura correspon a l'estudi dels trastorns específics del llenguatge, excloent-ne les dificultats de llenguatge secundàries a d'altres síndromes. És doncs, en aquest sentit, complementària a l'assignatura d'Intervenció Psicopedagògica, en que sí que es tracten els problemes derivats de la sordesa, la deficiència mental, l'autisme, etc.

Els principals objectius d'aquesta assignatura són els que permeten capacitar a l'alumnat per a les funcions que segueixen:

1. Detecció de les dificultats i dels trastorns específics del llenguatge oral i escrit.
2. Diagnòstic diferencial d'aquests trastorns quan són secundaris a altres síndromes.
3. Orientació per al tractament de les dificultats i dels trastorns específics del llenguatge oral i escrit.
4. Orientació psicopedagògica per a la prevenció dels trastorns esmentats.

Temari

I. DIFICULTATS I TRASTORNS EN L'ADQUISICIÓ DEL LLENGUATGE ORAL. DETECCIÓ, DIAGNÒSTIC I ORIENTACIONS PSICOPEDAGÒGIQUES.

1. Introducció: la cadena de comunicació. L'adquisició del llenguatge oral: el desenvolupament semàntic, morfosintàctic i pragmàtic. Conceptualització de llenguatge desviat i immadur.
2. Classificació de les dificultats i els trastorns del llenguatge oral.
3. Les dificultats de parla. Els problemes d'articulació i de discriminació auditiva. Els problemes de fluïdesa verbal. Els problemes de veu.
4. Els trastorns globals de llenguatge: el retard simple de llenguatge, els retards greus de llenguatge (les disfàsies).

II. DETECCIÓ I DIAGNÒSTIC DE LES DIFICULTATS EN L'ADQUISICIÓ DEL LLENGUATGE ORAL.

4. Obtenció de dades en medis naturals. Procediments d'anàlisi.
5. El diagnòstic de les dificultats i trastorns en l'adquisició del llenguatge oral mitjançant tècniques estandaritzades.

III. LES DIFICULTATS EN L'APRENENTATGE DE LA LLENGUA ESCRITA. DETECCIÓ, DIAGNÒSTIC I ORIENTACIONS PSICOPEDAGÒGIQUES.

6. L'aprenentatge de la llengua escrita. Procés que segueix l'infant.
7. Dificultats i trastorns en l'aprenentatge de la llengua escrita.
8. Diagnòstic de les dificultats en l'adquisició de la lectoescriptura mitjançant tècniques estandaritzades i no estandaritzades.
9. Les diferents classificacions i tipus de dislexies. Disgrafia i disortografia. Orientacions psicopedagògiques.

Bibliografia

- ACOSTA i al. (1996) La evaluación del lenguaje. Teoría y práctica del proceso de evaluación de la conducta lingüística infantil. Málaga: Ediciones Aljibe.
- BLANKEN, G. et al. (1993) Linguistic disorders and pathologies. An International handbook. Berlín: Walter de Gruyter.
- BOSCH, L. (1984) *El desarrollo fonológico infantil: una prueba para su evaluación* en SIGUAN, M. Estudios sobre psicología del lenguaje infantil. Madrid: Ed. Pirámide.
- BRYANT, P. i BRADLEY, L. (1985) Trad. (1998) Problemas infantiles de lectura. Alianza Psicología Minor. Madrid.
- DINVILLE, C. (1981) Los trastornos de la voz y su reeducación. Barcelona: Ed. Masson. (2ª ed.).
- LeHuche, F. (1993) La voz. Barcelona: Ed. Masson. (3 vol.)
- NARBONA, J i CHEVRIE-MULLER, C. (1997) El lenguaje del niño. Desarrollo, evaluación y trastornos. Barcelona: Ed. Masson.

- PERELLÓ, J. (1973) Trastornos del habla. Barcelona: Ed.Masson.
- RIVAS, R.M. i FERNÁNDEZ, P. (1994) Dislexia, disortografía y disgrafía. Ed.Pirámide.
- RONDAL, J.A. i SERON, X. (1984). Versió castellana (1991). Trastornos del lenguaje. Barcelona: Ed.Paidós. Vol.I,II,III.
- SÁNCHEZ, E. (1990) *Estrategias de intervención en los problemas de lectura en* MARCHESI, COLL & PALACIOS Desarrollo Psicológico y Educación. Vol.III. Madrid: Alianza Psicología. PP.139-154.
- SANTACREU, J. & FROJÁN, M.X. (1993) La tartamudez. Ed.Pirámide.
- SIGUAN, M.; COLOMINA, R. i VILA, I. (1986) Metodología per a l'estudi del llenguatge infantil. Ed. Eumo.
- SOLÉ, M.R. (1988) La comunicació verbal en el marc escolar. Ed. Eumo.
- THOMSON, M.E. (1984). Versió castellana (1992). Dislexia. Su naturaleza, evaluación y tratamiento. Alianza Psicología, Madrid.

Avaluació

L'assignatura es desenvolupa durant dues hores i mitja setmanals, de les quals una hora es dedica a pràctiques.

A final de curs es realitzarà un examen escrit sobre la part teòrica de l'assignatura i caldrà presentar un treball pràctic **individual** que serà l'aprofundiment, amb obtenció pròpia de dades, d'alguna de les sessions pràctiques realitzades a classe.